

Rumah kedai bersejarah Pekan lama Kimanis (1939- 2021): kajian ke atas kemusnahan semula jadi

ABSTRACT

Kajian ini adalah mengenai bangunan rumah kedai bersejarah di Pekan Lama Kimanis yang telah musnah akibat faktor semula jadi iaitu angin ribut dan dimangkinakan lagi oleh faktor kemerosotan struktur bangunan yang tidak ada usaha pemuliharaan. Objektif kajian ialah membincangkan faktor utama yang menyebabkan berlaku keruntuhan keseluruhan struktur bangunan kedai. Kaedah kajian yang digunakan ialah kajian arkib untuk mendapatkan data berkaitan dengan sejarah pembinaan dan kajian arkeologi lapangan untuk menilai tahap kemerosotan struktur dan bahan binaan. Dapatan kajian ini ialah tahap kemerosotan struktur bangunan berlaku kerana bahan binaannya yang mula mereput, beban bahan binaan baru yang digunakan dalam pengubahsuaian tidak mengikut jenis bahan asal dan tanpa pemantauan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) Daerah Papar. Ketidakstabilan struktur bangunan menyebabkan hentaman angin dengan kekuatan Kategori 2 pada 12 Oktober 2021 meruntuhkan keseluruhan bahagian bangunan dua tingkat kedai. Pada tahun 2022 keseluruhan rangka runtuh bangunan ini telah dilupuskan oleh PBT Daerah Papar. Kajian ini amat penting sebagai penanda aras kepada kajian penilaian atau post-mortem jika kemusnahan berlaku ke atas bangunan lain, khususnya di Sabah pada masa depan dan kepentingan memulihara bangunan rumah kedai bersejarah lain yang masih wujud.